

Projektnamn: Zero noise, zero emission Sege Park (Znoze Sege Park)

Programområde: Skåne-Blekinge

Ärende ID: 20200410

Sammanfattande beskrivning

Projektet är baserat på en tidigare genomförd förstudie där satsningen förankrades internt inom Malmö stad och hos externa aktörer. Projektet är en pilotsatsning i Sege Park, Malmö med målet att gods och avfallstransporter är 100% fossilfria inom området vid projektperiodens slut. I projektet ska en mikroterminal driftsättas; fordon, elbilar och lastcyklar kommer att hyras eller köpas in för att sköta transporter mellan mikroterminal och slutdestination. För att få bort tunga fordon i området ska en trafikreglering genomföras som innebär att skyltar och vägmarkeringar förändras och lokala trafikföreskrifter uppdateras. Enkäter och seminarier kommer att genomföras för att undersöka upplevd trafiksäkerhet och närmiljö i området. En affärsmodell ska tas fram för att resultaten ska kunna skalas upp till andra stadsdelar och andra städer. Det regionala näringslivet är involverat genom att logistikbolag kommer att medverka och utgöra ett kunskapsstöd, Gods nätverket i Malmö kommer att medverka i projektets aktiviteter. Förväntat resultat vid projektets slut är att det finns en modell för hur godsdistribution i en stadsdel ser ut som har 100% fossilfria transporter och att denna modell kan appliceras inom andra stadsdelar i Malmö stad och även i andra städer. Andra förväntade resultat är trafiksäkerheten upplevs som säkrare, att tunga fordon inte finns vid förskolor och skolor.

Bakgrund och omvärld

Bakgrund

Malmö och många andra städer i världen blir tätare och fler bor i staden. Godstransporter och avfallstransporter är två av alla de saker som måste vara med och dela på stadens utrymme. De är livsviktiga för en stad, men utgör samtidigt en stor utmaning. I Malmö står den tunga trafiken för en betydande del av buller och utsläpp; c:a 30% av koldioxidutsläppen och c:a 25% av bullerföroreningarna. Den tunga trafiken är också trafiksäkerhetsmässigt en utmaning, speciellt vid backning, i trånga gaturum och i miljöer nära barns vistelse. De som påverkas mest negativt av buller och utsläpp är också de som har svårast att komma till tals när det kommer till planering av våra godstransporter, barn och äldre. Sege Park i Malmö är ett gammalt sjukhusområde som ska utvecklas till en ny del av staden med bostäder och verksamheter och som ska ligga i absoluta framkanten inom hållbar stadsutveckling. Omvandlingen av området är i en tidig fas, vilket möjliggör utrymme för tester som detta pilotförsök. En betydande del av de verksamheter som idag finns, och även kommer finnas i framtiden, är förskolor och skolor, samt vårdinrättningar av olika slag. De tunga transporter som finns i området idag är främst leveranser till de verksamheter som finns och avfallstransporter från verksamheterna. För att kunna möta framtida utmaningar måste även transportsektorn energieffektiviseras, vilket går att göra

genom att ställa om från ineffektiva förbränningsmotorer till eldrift och trampkraft. Resultatet och erfarenheterna från projektet ska kunna ligga till grund för resten av staden där utsläppsfria och tysta transporter är ett måste när man förtätar och utvecklar den hållbara staden. För att kunna göra detta måste gods- och avfallstransporterna hanteras på ett annat sätt än vad de görs idag. Som grund för projektet finns en stor satsning som Malmö stad gör inom godstrafik, där man 2014 bl.a. antagit ett av Sveriges första gods- trafikprogram och påbörjat arbetet med att kunna införa samlastning av gods i de centrala delarna av staden. Miljöförvaltningen i Malmö stad har under 2014 genomfört en förstudie finansierat av det regionala strukturfondprogrammet Skåne-Blekinge där en omvärldsbevakning har gjorts för att titta på möjligheterna till att stänga av det tilltänkta området för tunga trafik och för att kunna använda emissionsfria transporter för att täcka transportbehovet. Genom detta projekt har också en bred förankring skett, dels inom den egna organisationen, Malmö stad, men också en förankring hos externa verksamheter i form av logistikbolag, räddningstjänst, verksamheterna i Sege park, energibolag, avfallsbolag och fordonstillverkare.

Två av de horisontella kriterierna ska användas delvis som verktyg i projektet, dels är det bättre miljö och dels är det jämställdhet. Projektet syftar till att förbättra resurseffektiviteten genom att godstransportkedjan effektiviseras till stor del. Godstransporterna i området där pilotprojektet ska ske kommer vara 100 % utsläppsfria. De tunga transportererna står idag för 30 % av alla koldioxidutsläpp i staden. Genom att effektivisera transportererna och genom att använda fordon som går på förnybara drivmedel (elbilar och cyklar) kommer dessa utsläpp elimineras i området, om detta skalas upp kommer det ha stora effekter i resten av staden.

Logistikbranschen är en mansdominerad bransch och därför ska projektet arbeta med att förbättra jämställdheten. För att arbeta med detta kommer projektet att arbeta med ett verktyg som heter Jämställdhetskollen som tagits fram på Miljöförvaltningen i Malmö. Genom detta får projektet en jämnare könsbalans bland de som kommer arbeta i projektet.

Omvärd och samverkan

I Malmö bedrivs projektet Samcity som finansieras av Vinnova. Ett formellt samarbete med detta projekt ska ske då kompetensen inom Samcity är mycket stor. Till Samcity är också Gods nätverket i Malmö knutet vilket detta projekt kommer få direkt tillgång till. I det nätverket finns åkerier och logistikfirmor, fastighetsägare, energibolag och Trafikverket. Ett formellt samarbete kommer också ske med det arbetsmarknadsprogram som drivs i Stadsområdesförvaltning Norr i Malmö stad där en del av verksamheten i projektet kommer bedrivas av detta arbetsmarknadsprogram.

Inom projektet kommer också ett samarbete med Göteborg stad att inledas där informationsutbyte ska ske, framförallt inom avfallshantering, men också inom citylogistik där lastcyklar används. Bevakning kommer också ske vad som händer i andra svenska kommuner kring samlastad varudistribution, som t.ex. i Ystad, Tomelilla och Simrishamn. För att säkerställa att informationen om projektet når ut så bra som möjligt och att rätt målgrupp adresseras kommer en kommunikationsplan att utvecklas.

Koppling till det lokala näringslivet

Under planeringen av projektet har näringslivet varit involverat, dels genom Godsnätverket i Malmö där projektbankarna har presenterats och diskuterats och dels genom workshops och seminarier som genomförts i förstudien av projektet. Resultaten som projektet genererar kommer att ge verksamheter möjlighet att utvecklas och vara beredda på krav och önskemål som städer och andra myndigheter kan komma att ställa i framtiden men även vara med och påverka hur städerna kan nå sina mål på ett sätt som gynnar även näringslivet. Medverkan från näringslivet kommer att ske genom att logistikbolag är inblandade i projektet som kunskapsstöd och Godsnätverket i Malmö kommer att aktiveras som en del av projektet. Detta kommer leda till att projektet får direkt feedback från näringslivet i vad som är möjligt att genomföra och vad som behöver utarbetas för att utmaningar som uppstår ska kunna lösas. Godsnätverket i Malmö kommer också vara en av den viktigaste målgruppen i projektet.

Mål och resultat

Mål

Projektets övergripande mål är att skapa ett modellområde där alla gods- och avfalls transporter är 100 % fossilfria och sker helt utan emissioner, med minimerat buller, med maximal trafiksäkerhet och så energieffektivt som är möjligt. Projektmålet är att Sege Park har ett 100 % fossilfritt gods- och avfallsflöde som inte bidrar till skadliga föroreningar i form av utsläpp och buller, trafikfara eller en ökad energianvändning.

Delmålen i projektet är:

- Utsläpp av koldioxid från varutransporter är borta.
- Förskolor, skolor och vårdinrättningar utan anlöp med tunga fordon.
- Antalet anlöp totalt har minskat i området.
- Trafiksäkerheten i området upplevs säkrare.
- Upplevd flexibilitet, tillförlitlighet och punktlighet för varutransporter är förbättrad.
- En plan för fossilfria varuleveranskedjor är framtagen.

Målgrupper

Primär målgrupp för projektet är aktörer som är nyckelaktörer i området Sege Park och i Malmö stad mer generellt. Den sekundära målgruppen är aktörer som kan ha ett intresse i logistik, godshantering och stadsutveckling. Dessa aktörer kan vara verksamma i Malmö eller någon annanstans, regionalt, nationellt eller internationellt.

Primär målgrupp till projektet är:

Samarbetspartners Malmö stads berörda förvaltningar, Räddningstjänsten Syd, VA Syd, Godsnätverket i Malmö och EON.

Näringsidkare i verksamma i Malmö med anknytning till logistik, godshantering, avfallshantering, fordonbranschen och energieffektivisering.

Boende i närområdet av Sege Park.

Sekundär målgrupp till projektet är:

Kommuner, regioner och landsting i Skåne och Sverige.

Politiker lokalt, regionalt och nationellt.

Medborgare i Malmö stad.

Näringsidkare lokalt, regionalt och nationellt som inte faller inom ramen för kategorierna i den primära målgruppen.

Förväntat resultat vid projektavslut

Det förväntade resultatet för projektet är att kunna hitta en modell för hur godsdistribution i en stadsdel kan ske med fossilfria transporter med minimerat buller och utsläpp, förbättrad trafiksäkerhet och med en stor energieffektivisering. Detta resultat förväntas vara skalbart för att det ska kunna appliceras i andra stadsdelar, dels i Malmö, men också i andra städer. Resultatet förväntas också ge modeller som ger ett mervärde, så som skapande av arbetstillfälle, ökad anställningsbarhet hos de som ingår i arbetsmarknadsprogrammet som projektet kommer att samarbeta med. I detta arbete kommer också särskild vikt läggas på jämställdhets- och mångfaldsaspekten för att få en dynamisk och balanserad verksamhet i projektet.

Resultaten från pilotprojektet förväntas vara

- Utsläpp av koldioxid från varu- och avfallstransporter har minskat med 100 %.
- Förskolor, skolor och vårdinrättningar utan anlop med tunga fordon.
- Totala antalet anlop i området har minskat med 50 %.
- Trafiksäkerheten i området upplevs säkrare.
- Upplevd flexibilitet, tillförlitlighet och punktlighet för varustransporter är förbättrad.
- En plan för fossilfria varuleveranskedjor är framtagen.

Verktyget Jämställdhetskollen ska användas under projektets gång för att säkerställa att jämställdhetsaspekten är behandlad i alla delar av ett projekt. Genom detta arbete säkerställer projektorganisationen att en jämn könsfördelning uppnås inom projektet och förbättra möjligheterna för kvinnor att bli anställningsbara inom logistikbranschen och därmed indirekt förbättra jämställdheten för det privata näringslivet.

Målvärde för aktivitetsindikatorer

Uppskattad minskning av växthusgaser per år: 0 ton koldioxidekvivalenter

Användning av förnybar energi hos projektmedverkande företag och organisationer: 100 procents ökning

Genomsnittlig energianvändning hos projektmedverkande offentliga organisationer (byggnader): 0 kW/m²

Antal analyser för att hitta metoder för en mer koldioxidsnål användning av person- och godstransportsystemet: 0 analyser

Antal hushåll med förbättrad energiförbrukningsklassificering: 0 hushåll

Minskad energiförbrukning hos projektmedverkande företag och organisationer: 0 MWh

Organisation och genomförande

Projektorganisation

Projektgruppen består av följande personer:

- Projektledare på miljöförvaltningen i Malmö stad
- Miljöstrateg som även ingår i den projektgrupp som tar fram planprogrammet för utvecklingen av Sege park.
- Sektionschef för stadsområde Norr i Malmö stad och som ska koordinera det operativa arbetet i logistikkedjan och är även ansvarig för det program som Stadsområde Norr har för olika arbetsmarknadsåtgärder.
- Projektledare gatukontoret, Malmö stad.
- Kommunikatör, Stadsområde Norr, Malmö stad.
- Projektparter (utöver Malmö stad):

De verksamheter som inte ingår i Malmö stad kommer vara projektparter. Dessa är Region Skåne och Backaskolan. De ska ingå i en arbetsgrupp där alla verksamheter är knutna. Uppgiften för denna arbetsgrupp är att ge feedback och tankar på utveckling under projektets gång för att förbättra och optimera logistiklösningen. Det är projektgruppens uppgift att ta in och agera på den feedback som kommer från arbetsgruppen.

Projektets styrgrupp består av biträdande avdelningschef på miljöförvaltningen, Malmö stad,

ekonomichef på stadsområde Norr, Malmö stad, en person från en avdelning i Malmö stad där all gatuplanering sker samt en aktör från logistikbranschen. Ordförande i styrgruppen kommer att vara ekonomichef i Stadsområde Norr.

Projektets referensgrupp består av representanter från VA Syd AB, Räddningstjänsten Syd och Malmö LBC Åkeri AB, som en extern referensgrupp kommer Gods nätverket i Malmö att användas.

Arbetsätt

Projektet ska innehålla fem arbetspaket (AP1-AP5) som har olika aktiviteterna. Arbetspaketen har som syfte att strukturera aktiviteterna efter hur de bidrar till att nå delmålen. De fem arbetspaketen är:

AP1 handlar om administration och ledning av projektet. Här sker projektplanering, budgethantering, jämställdhetskollen, uppföljning och utvärdering.

AP2 hanterar den mikroterminal som behöver driftsättas och drivas i projektet. Det operativa arbetet kommer främst skötas av Stadsområde Norr i Malmö stad, men med stöd från det lokala näringslivet. Här hanteras lokaler, fordon, logistiksystem, personaltillsättning och daglig drift av godsleveranser och avfallshämtning i området. Här hanteras också de dagliga operativa frågorna som inte behöver lyftas upp till projektledningen.

I AP3 sker utvecklingen av de modeller och planer som behövs för att konceptet ska kunna implementeras i andra områden, både inom och utanför Malmö. I detta arbetspaket ska bl.a. en ännu bredare förankring ske, men även insamlandet av information för uppföljning och utvärdering.

I AP4 samlas aktörerna som är med i projektet för att samla in feedback. Detta handlar om att kunna fånga upp bra saker som sker, men även problem som behöver lösas. I detta arbetspaket kommer även referensgrupperna hanteras.

AP5 är kommunikationspaketet. Här ska grafiska profiler tas fram och all kommunikation med media, medborgare och andra intressenter sker här. Tryckmaterial, fordonsdekal, pressmeddelanden och uppvisande av projektet ska ske här.

Det horisontella kriteriet Bättre miljö kommer användas genom projektet som ett verktyg för att nå projektets mål. För jämställdhet ska verktyget Jämställdhetskollen användas och som syftar till att se till att hela arbetet görs på jämställda villkor. Jämställdhetskollen ska användas för varje mål, inför varje aktivitet, mitt i aktivitetsperioden och för de som arbetar i projektet (projektgrupp, styrgrupp, praktisk verksamhet) och i slutet av projektet som en utvärdering av hela projektet.